

136. löggjafarþing 2008–2009.
Pskj. 901 — 355. mál.

Svar

forsætisráðherra við fyrirspurn Helga Hjörvar um kostnað við gjaldeyrisvarafordann.

1. *Hver var ávöxtun gjaldeyrisvarafordans árlega eftir myntum árin 2004–2008, annars vegar í prósentum og hins vegar upphæðum fyrir hverja mynt?*

2004

Ávöxtun verðbréfa USD	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	-4.680.610,00	8.800.173,16
%	-1,987%	3,736%
Ávöxtun verðbréfa EUR	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	3.395.663,90	6.979.318,71
%	1,749%	3,594%
Ávöxtun verðbréfa GBP	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	29.730,00	1.752.374,76
%	0,095%	5,575%

	Vegin ávöxtun lausafjár 2004	Dagleg meðalstaða	Vaxtatekjur
EUR	2,00%	99.548.000	1.989.043
GBP	4,62%	37.246.000	1.720.744
USD	1,37%	104.000.000	1.424.800

2005

Ávöxtun verðbréfa USD	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	-6.639.810,00	10.845.128,24
%	-2,353%	3,843%
Ávöxtun verðbréfa EUR	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	-1.028.050,00	7.425.550,75
%	-0,461%	3,330%
Ávöxtun verðbréfa GBP	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	29.730,00	1.752.374,76
%	0,095%	5,575%

	Vegin ávöxtun lausafjár 2005	Dagleg meðalstaða	Vaxtatekjur
EUR	1,99%	80.400.000	1.598.280
GBP	4,20%	42.311.000	1.778.631
USD	3,16%	97.800.000	3.090.100

2006

Ávöxtun verðbréfa USD	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	37.590,00	11.471.681,29
%	0,013%	4,060%
Ávöxtun verðbréfa EUR	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	-11.969.485,00	17.232.605,03
%	-2,552%	3,675%
Ávöxtun verðbréfa GBP	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	-1.421.820,00	2.489.847,15
%	-2,861%	5,010%

	Vegin ávöxtun lausafjár 2006	Dagleg meðalstaða	Vaxtatekjur
EUR	2,82%	112.000.000	3.158.868
GBP	4,70%	36.500.000	1.713.808
USD	4,93%	83.000.000	4.091.778

2007

Ávöxtun verðbréfa USD	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	5.536.530,00	10.815.124,66
%	2,068%	4,040%
Ávöxtun verðbréfa EUR	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	-13.774.890,00	47.191.099,32
%	-1,155%	3,955%
Ávöxtun verðbréfa GBP	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	-77.240,00	3.495.275,70
%	-0,121%	5,462%

	Vegin ávöxtun lausafjár 2007	Dagleg meðalstaða	Vaxtatekjur
EUR	3,90%	95.200.000	3.708.740
GBP	3,70%	632.900	23.417
USD	4,70%	47.700.000	2.241.900

2008

Ávöxtun verðbréfa USD	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	5.113.045,00	7.247.726,26
%	2,991%	4,239%
Ávöxtun verðbréfa EUR	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	18.051.555,96	38.184.370,70
%	1,990%	4,209%
Ávöxtun verðbréfa GBP	Gengisbreyting	Vaxtatekjur
Upphæð	2.539.590,00	2.037.057,44
%	6,147%	4,931%

	Vegin ávöxtun lausafjár 2008	Dagleg meðalstaða	Vaxtatekjur
EUR	3,15%	257.713.889	8.120.359
GBP	3,54%	53.939.444	1.907.988
USD	1,27%	175.130.556	2.225.447
JPY	0,39%	4.455.555.556	17.578.889
NOK	3,34%	22.636.111	756.617
SEK	2,04%	6.361.111	129.694
USD	2,96%	36.930.556	1.092.207
CHF	2,41%	27.778	670
DKK	3,61%	7.765.278	280.186

Frá árinu 2004 hefur gulleign Seðlabankans verið um 64.000 únsur. Ávöxtun gulls hefur verið óveruleg á þessu tímabili.

2. *Hver er áætlaður kostnaður hins opinbera af sambærilegum lántökum eftir myntum á sama árabili, annars vegar í prósentum og hins vegar upphæðum fyrir hverja mynt?*

Skiptar skoðanir eru um hvernig meta eigi kostnað við að halda gjaldeyrisforða. Ein aðferð er að bera saman kostnað af lántöku við fjárfestingu í áhættulausri eign. Í þessu tilfelli mætti hugsa sér að ríkið gæfi út skuldabréf í evrum til fimm ára og andvirði skuldabréfsins yrði fjárfest í fimm ára þýsku ríkisskuldabréfi.

Á undanförunum árum hefur ríkissjóður gefið út tvö skuldabréf, annars vegar í mars 2004 og hins vegar í desember 2006 og einnig tók ríkissjóður 300 milljóna evru lán í september sl.

Hinn 8. mars 2004 gaf ríkissjóður út skuldabréf til 10 ára að fjárhæð 200 milljónir bandaríkjadala í samvinnu við Citi Group. Lán þetta var ekki hugsað til að styrkja gjaldeyrisforða Seðlabanka Íslands. Fastir vextir skuldabréfsins voru 4,375%. Á sama tíma var ávöxtunarkrafa 10 ára bandarískra ríkisbréfa um 3,73%. Mismunur á ávöxtunarkröfu bandaríska ríkisbréfsins og útgáfu ríkissjóðs var því um 64,5 punktar. Punktur jafngildir 1:100 úr prósentu, þ.e. 1% jafngildir 100 punktum. Vaxtagreiðslur af þessu láni eru 8,75 milljónir bandaríkjadala á ári.

Hinn 1. desember 2006 gaf ríkissjóður út skuldabréf til fimm ára (2011) fyrir 1 milljarð evra með 3,75% föstum vaxtagreiðslum. Því eru vaxtagreiðslur af láninu 37,5 milljónir evra á ári. Ávöxtunarkrafa fimm ára þýsks ríkisbréfs (OBL 149) þann 4. desember 2006 var ríflega 3,59% en ávöxtunarkrafa á skuldabréfi ríkissjóðs sama dag var um 3,94%. Mismunur á ávöxtunarkröfu þýska ríkisbréfsins og útgáfu ríkissjóðs var því um 35 punktar.

Í dag er munur á ávöxtunarkröfu sömu skuldabréfa (OBL 149 og evruútgáfa ríkissjóðs) um 1.700 punktar. Ef litið er á skuldatryggingarálag ríkissjóðs í dag er það um 1.000 punktar en á árinu 2008 hefur það verið á bilinu 100–1.400 punktar. Það er því erfitt að áætla hver kostnaður ríkissjóðs hefði getað verið á árinu 2008, en í september 2008 tók ríkissjóður að láni 300 milljónir evra til 3 ára á 90 punktum yfir 6 mánaða Euribor sem þó var tekið áður en fjármálakerfi landsins hrundi. Þann 31. mars nk. þarf að greiða 9,3 milljónir evra í vaxtagreiðslur af láninu. Það er ekki óvarlegt að áætla að kostnaður ríkissjóðs vegna útgáfu ríkissjóðs á árinu 2008 hefði getað verið a.m.k. 300 punktar.

Það er því ljóst að kostnaður ríkissjóðs mældur á þennan mælikvarða hefur verið um 65 punktar á árunum 2004–2005. Á árunum 2006–2007 hafi þetta verið 35 punktar en á árinu

2008 má gera ráð fyrir kostnaði upp á um 300 punkta. Ekki er óvarlegt að áætla að þessi kostnaður hefði nokkurn veginn verið sá sami hvort sem litið er til evru, bandaríkjadala eða sterlingspunda.

Byggt er á upplýsingum frá Seðlabanka Íslands.